

ອຣິດທຣັກ ດຳ ອຣ່າຍ

ທຣະເມຕິຍາ ມະສາມາທິຍາ

อริยทรัพย์ ๗ อย่าง

คณะศิษย์จัดพิมพ์ถวาย

ชื่อหนังสือ

ผู้เขียนและเรียบเรียง

แนวความคิดปก

พระพุทธรูปบนปก

ลายอักษรบนปก

พิสุจน์อักษร

ประสานงาน

พิมพ์ครั้งที่ ๑

พิมพ์ที่บริษัท

อริยทรัพย์ ๗ อย่าง

พระอาจารย์ เปลี่ยน ปัญญาปทีโป

พระอาจารย์ เปลี่ยน ปัญญาปทีโป

พระประธานในอุโบสถ

วัดอรัญญวิเวก จังหวัดเชียงใหม่

พระอาจารย์ เปลี่ยน ปัญญาปทีโป

พระชนธัช ธนวิโร (ครูบาปี)

ศิริพรพรณ สุทธาโรจน์

สุดาทิพย์ เจียรวงศ์

พฤศจิกายน ๒๕๕๐ จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

สำนักพิมพ์สุภา จำกัด

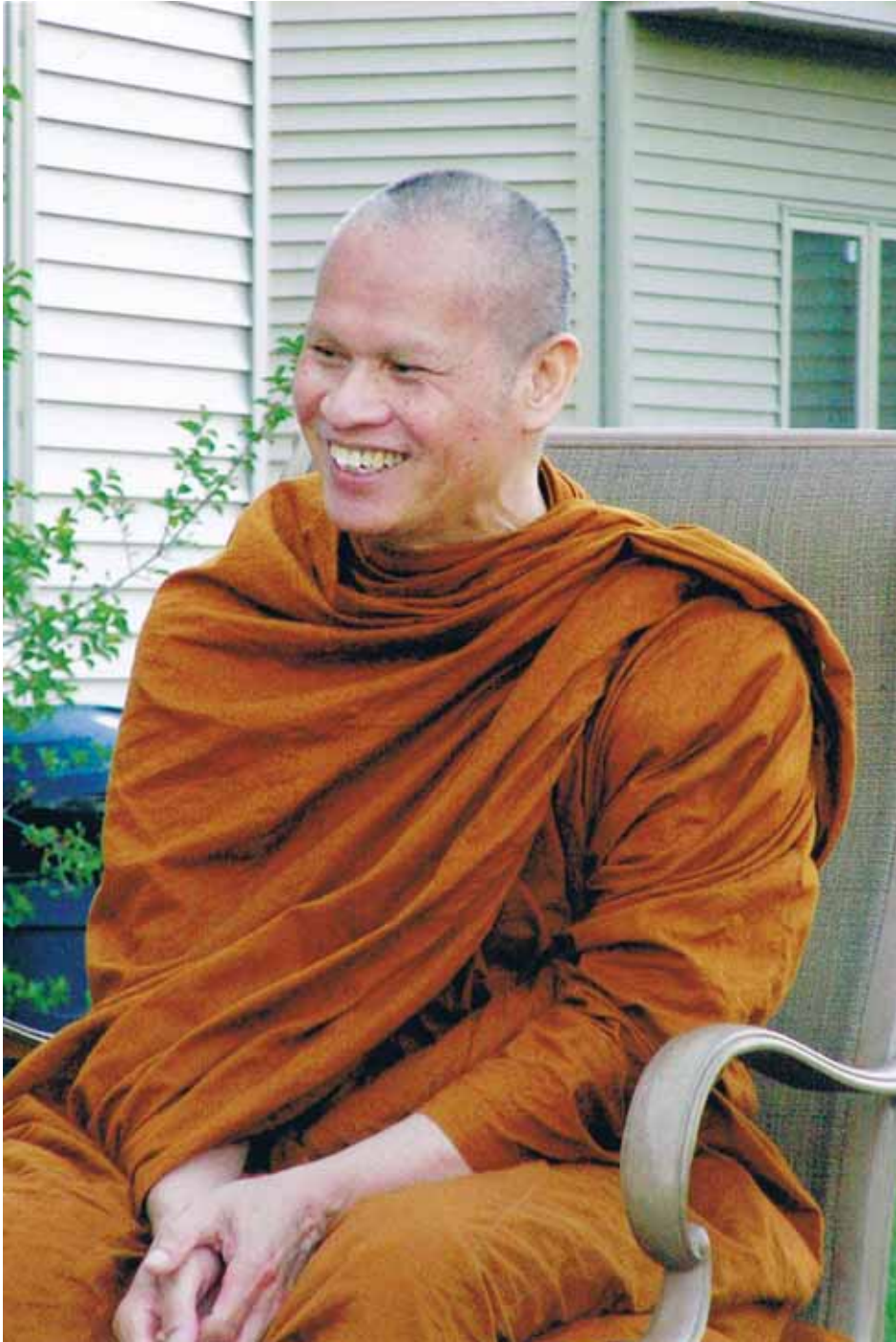
๑๑๘ ซอย ๖๘ ถนนจรัลสนิทวงศ์

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ

วัดอรัญญวิเวก (บ้านปาง) ต.อินทขิล อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๕๐

โทร. (๐๕๓) ๘๕๗-๕๔๔ เว็บไซต์: www.aranyawiwake.com

คำนำ

หนังสือเล่มนี้จะเกิดขึ้นได้ ก็เพราะว่าคนเราทั้งหลายส่วนมาก ยังไม่ได้ศึกษา ไม่เข้าใจในอริยทรัพย์ภายใน จะเข้าใจแต่ทรัพย์ภายนอก จึงเป็นเหตุที่ทำให้เราปฏิบัติตนเองยังไม่สมบูรณ์ในการดำเนินวิถีชีวิต จึงได้เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้น เพื่อพวกเราทั้งหลายจะได้อ่านศึกษา และนำไปพิจารณาน้อมเข้ามาสู่ตนเอง แล้วก็จะเข้าใจในทรัพย์ภายนอกมีคุณประโยชน์อย่างไรแก่เรา และอริยทรัพย์ภายในนั้นก็มียุทธประโยชน์และมีคุณค่าแก่เรา ทำให้เราได้มีความสุขอย่างไร จึงหวังว่าผู้ได้อ่านศึกษาหนังสือเล่มนี้แล้ว คงจะได้รับประโยชน์ไม่มากนักน้อย ตามกำลังสติปัญญาของตน

อตมมาภพก็ขออวยพรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้น ประารถนาในสิ่งใดไว้ก็สำเร็จสมความปรารถนา และขอให้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ด้วยกันทุกคนเทอญ

ดร. ปิยะ ญาณาทิศ

พระ เปลียน ปัญญาปทีโป

อริยทรัพย์ ๗ อย่าง

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมา สมฺพุทฺธสฺส (๓ จบ)

การฟังเทศน์ฟังธรรม บุคคลควรที่จะตั้งใจจดจ่อ นำข้อธรรมที่ได้ยินได้ฟังนั้น นำไปพิจารณาไตร่ตรองใคร่ครวญหาเหตุผลค้นคว้า รู้จักเนื้อหาของธรรมะนั้น มีผลมีประโยชน์อย่างไร จึงจะทำให้เราเข้าใจในแก่นแท้เทศน์อันนั้นได้ ให้เกิดผลเกิดประโยชน์ ท่านพระพุทธองค์ทรงสอนไว้ว่า **จิตฺเต จิตฺตา วิปสฺสี วิหฺรติ สฺสฺสูลฺลํ ลมเต ปญฺญํ** การตั้งใจฟังด้วยดีด้วยความสงบให้จดจำข้อธรรมนั้นได้เกิดปัญญา

เหตุฉะนั้น พวกเราทั้งหลายที่เป็นผู้มีความตั้งใจใฝ่ศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา เรื่องที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธองค์ทรงสอนเอาไว้มาหลายเรื่องหลายราว หลายกัณฑ์หลายบทหลายอย่าง เรื่องชดเชลาเผากิเลสอันเป็นเหตุทำให้เกิดทุกข์ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสารไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อจะให้กิเลสนั้น ลดน้อยถอยหมดสิ้นไปจากดวงใจของพวกเรา

การที่เราปรารถนามุ่งหวังตั้งใจไว้ ทำอะไรทุกอย่างก็ต้องการพ้นทุกข์ เราไม่อยากทุกข์แต่มันก็มีความทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์จาก

สิ่งแวดล้อมต่างๆ อย่างใดอย่างหนึ่งก็ทำให้เกิดทุกข์ ทุกข์ที่จะเกิดขึ้นจริงๆ ก็เกิดขึ้นที่จิตใจของตนเอง ไม่ได้เกิดจากบุคคลอื่น แต่คนทั้งหลายก็ว่าคนอื่นทำให้เราเป็นทุกข์ ทุกข์จริงๆ นั้น เป็นเพราะจิตใจของพวกเรานั้นเกิดคิดขึ้น คิดยึดมั่นถือมั่น ถ้าเราโทษแต่คนอื่นก็จะทำให้ตนเองนั้นเกิดทุกข์ เอาไปเอามาแล้วเราคิดว่า ทุกข์เกิดมาจากจิตของคนอื่นหรือจิตของตนเอง เหตุฉะนั้น ครูบาอาจารย์ท่านจึงสั่งสอนว่า ความทุกข์นั้นเกิดมาจากของที่มีอยู่ ไม่ใช่ทุกข์จากของที่ไม่มี ทุกข์กับร่างกายของเราใจของเรานั้น ทุกข์กับร่างกายของเรา เมื่อคิดแล้วเราจะทำอย่างไร จึงจะหาวิธีแก้ความทุกข์ได้

การที่จะแก้ไขทุกข์ไม่ให้เกิดขึ้น จึงเป็นเหตุที่สำคัญที่สุด เป็นงานที่หนักและงานที่ยาก แต่อย่างไรก็ตาม ครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ท่านเป็นนักปฏิบัติ ท่านก็แก้ไขได้ ถ้าเราพูดได้ง่ายๆ เหมือนกับคนมีความโกรธ โกรธขึ้นมา ก็ทุกข์แต่สามารถละความโกรธได้ ดังนั้นตนเองก็จะหายจากความทุกข์ได้ ก็เป็นอย่างนี้ ท่านลองคิดพิจารณาดูดีๆ ใจของเราเศร้าหมองอย่างไร โศกเศร้า แต่ก็แก้ไขใจเศร้าหมองโศกเศร้าบรรเทาไปได้ ทำให้ใจแจ่มชื่นเบิกบานได้ ก็เป็นเรื่องการฝึกฝนอบรมจิตใจที่จะให้มีสติปัญญา เพราะธรรม

ทั้งหลายเกิดจากเหตุตามหลักคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา จึง
ถือได้ว่าพุทธศาสนานี้เป็นศาสนาที่ทันสมัยที่สุด สามารถแก้ไข
ความทุกข์ความเดือดร้อนจากจิตใจของคนให้เกิดความสงบสุขได้

เหมือนกับธรรมะเป็นเครื่องกำจัดและทำความสะอาด ทำความ
สกปรกให้สะอาด เหมือนกับสิ่งของที่สกปรก ก็ต้องทำแป็บทำสบู่
ทำสิ่งของต่างๆ มาชำระล้างให้สะอาดฉันใดก็ดี ก็เลสก็เหมือน
ของที่สกปรก มีแต่สติปัญญาของคน วิชาความรู้ของคนเท่านั้น
เป็นของที่กำจัดของสกปรก คือความมืดมนอนธการ ก็เลสทั้งหลาย
นอนเนื่องอยู่ในจิตตสันดานของพวกเรา ให้มันว่างไปจากความ
กตสัน ความยึดมั่นถือมั่นและความทุกข์ หรือความหลงของจิตใจ
ของบุคคล ใครหลงมากก็มีความทุกข์มาก ใครหลงน้อยก็มี
ความทุกข์น้อย ผู้ที่ท่านไม่หลงเลย ทานก็ไม่ทุกข์เพราะไม่มีอะไร
ที่จะหลง

การที่เราศึกษาธรรมะก็เพื่อให้เราไม่หลง คือทำให้เราเข้าใจ
ไม่หลงทาง เราทุกคนถ้าทำอะไรที่ไม่หลงแล้วก็ตาม เป็นเรื่องที่มี
ทำยากเหลือเกิน แต่อย่างไรก็ตาม พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์
ทรงกำจัดความโลภ ความโกรธ ความหลงได้ และให้เดินทาง

ถูกต้องได้ พระสาวกก็เหมือนกัน จนมาถึงพวกเราๆ นั้น
ก็เหมือนกัน ก็จะเป็นผู้สามารถรู้และเข้าใจ ชัดเกลากิเลสออกจาก
ดวงใจได้ด้วยสติปัญญานั้นเอง

เหตุฉะนั้น พระพุทธองค์ทรงสอนเอาไว้ว่า มีทรัพย์สมบัติทั้งหลาย
ทรัพย์ก็มีอยู่ภายในและภายนอก คนทั้งหลายเมื่อต้องแสวงหา
ซึ่งทรัพย์ภายนอกแล้ว ควรจะแสวงหาทรัพย์ภายในด้วย แต่
ส่วนมากคนที่ไม่ได้ใส่ใจ ไม่ชวนชวายเข้าวัดฟังธรรมจำศีลและ
ปฏิบัติ นั่นก็คือต้องคิดแสวงหาอยู่แต่ทรัพย์ภายนอก แต่ทรัพย์
ภายในนั้นก็ไม่ได้แสวงหา เราก็เห็นได้ว่า ทรัพย์ภายนอกก็เป็น
สิ่งที่อำนวยความสะดวกให้สุขในพักหนึ่งในระยะหนึ่งได้ แต่
ทรัพย์ภายนอกทั้งหลายนั้น ก็ทำให้บุคคลมีความทุกข์ไปด้วยได้
ที่เราสังเกตุก็จะเข้าใจในเรื่องนี้มีทั่วโลก บ้านใดเมืองใด
ประเทศไหน การแสวงหาทรัพย์สมบัติภายนอก ขอให้ม
ความสุขได้และความสะดวกได้ แต่ความทุกข์แอบแฝงอยู่กับ
ความสุขที่อิงอามิส (อามิสคือวัตถุสมบัติทั่วไป) ด้วยอามิสต่างๆ
นั้นก็ไม่ได้ปล่อยวาง ก็ไม่ได้เข้าใจ เพราะไม่มีสติปัญญาที่จะ
เข้าใจในเรื่องนั้น ก็ต้องพากันแสวงหาแต่ทรัพย์ภายนอกอย่างเดียว
มันก็มีประโยชน์ทำให้เกิดสุข แต่มันมีความทุกข์ไปด้วยกัน

เหตุฉะนั้น เราเป็นนักปฏิบัติไม่ควรแสวงหาทรัพย์ภายนอกแต่อย่างเดียว มันมีอยู่แล้ว ให้พากันแสวงหาทรัพย์ภายในเพื่อให้มีในจิตใจของพวกเรา เราจึงจะมีทรัพย์มรดกที่แท้จริง ที่สุดทำให้เกิดมีความสุขได้ จึงจะเป็นนิรมิตสุข คือสุขที่ไม่พึ่งแต่ทรัพย์ภายนอก ถ้าเรามองดูก็เท่านั้นแหละทรัพย์ภายนอกนี้

แต่ว่าทรัพย์ภายในซึ่งมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด เขารู้ว่าอะไรคือทรัพย์ภายนอกก็เข้าใจ และจะแก้ไขจิตใจของตนเองได้ ส่วนทรัพย์ภายในนั้น เป็นทรัพย์ที่ไม่ได้ถือติดตัวไป ไม่ได้ถือไปเหมือนกับทรัพย์ภายนอก **ทรัพย์ภายในมีอยู่ในจิตใจของบุคคลที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มันเกิดขึ้นจึงเรียกว่าเป็นอริยทรัพย์ คือทรัพย์ภายในที่มีไว้ในจิตใจนี้เอง คือทรัพย์ที่จะติดสอยห้อยตามบุคคลไปทุกภพทุกชาติ ที่มีอยู่ที่จิตใจของเรา** จิตใจของคนเราจะเก็บข้อมูลต่างๆ เอาไว้ เหมือนตลับเทปคาสเซต ทั้งความดีและความชั่ว ถ้าใครทำบาปความชั่วมากจิตใจก็จะเกลือกกลั้วความชั่วสกปรกของจิตใจไว้มาก ถ้าหากบุคคลสะสมแต่คุณงามความดีไว้ เช่น ทำความดีสะสมให้มาก จิตใจก็จะเก็บข้อมูลคุณงามความดีไว้ได้มาก ถ้าเราทำคุณงามความดีทางกายวาจาใจในสิ่งต่างๆ กัน อันเกิดขึ้นมาในโลกนี้ ก็เป็นเรื่องราวอย่างนี้เอง

เหตุฉะนั้น พวกเราทั้งหลายให้พิจารณาว่าทรัพย์ภายนอก แก้วแหวนเพชรนิลจินดา เงินทองสิ่งของ ไร่นาเรือกสวน ช้างม้า โค กระบือ หมูเห็ดเบ็ดไก่ สิ่งทั้งหลาย เครื่องใช้ไม้สอย อำนวยความสะดวก มีวัตถุทั้งหลาย เขาเรียกว่าทรัพย์ภายนอก เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกให้ บัดนี้ **ทรัพย์ภายนอกนั้นเป็นทรัพย์ที่ติดตามเราไปไม่ได้ มันเป็นอนิจจัง เป็นของที่ไม่เที่ยงแท้แน่นอน** สิ่งทั้งหลายเหล่านั้นจึงเก่าแก่คร่ำคร่าทรุดโทรม และของนั้นก็เสื่อมไปในโลกนี้ เราเอาติดตัวไปด้วยไม่ได้ ก็เรียกว่าเป็นทรัพย์ภายนอก แต่คนก็ต้องแสวงหาทรัพย์ภายนอกสะสมเอาไว้ มีบ้านช่องมีรถราที่ดีหรือสถานที่ต่างๆ ที่ตนเองพักพาอาศัยอยู่เพื่ออำนวยความสะดวก ในบ้านใดเมืองใดประเทศไทยนี้แหละทรัพย์ภายนอกของเรา ก็ตั้งอยู่ในโลกก็เพียงแค่นี้เอง

บัดนี้ **ทรัพย์ภายในที่จะฝังอยู่ในจิตใจคือทรัพย์ที่เราไม่ได้ถือติดตัวไป แต่เป็นทรัพย์ที่เกิดอยู่ในสติปัญญาและความจำของจิตใจ** ที่จะนำไปใช้อยู่ทั่วโลก ทำให้ตนเองนี้เกิดความสะดวกสบาย และมีความสุขได้แบบสมบุรณ์ ก็เรียกว่าเป็นทรัพย์อย่างหนึ่ง พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ว่า **ทรัพย์ภายนอกเป็นทรัพย์ที่**

อิงอาภิส เจือไปด้วยทุกข์มีทั้งทุกข์และมีทั้งสุขไปด้วยกัน แต่ ทรัพย์ภายในนั้นมีความสุข ความทุกข์จะไม่เกิดขึ้น ก็เพราะ อยู่ที่ดีปัญญา นั้นเรียกว่าอริยทรัพย์ คือทรัพย์อันประเสริฐ เป็น สัปปุริสธรรมคือทรัพย์สมบัติของสัตบุรุษ คำว่าสัตบุรุษ ก็คือ นักปราชญ์ผู้มีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาว่องไวรู้เท่าทัน เหตุการณ์ในทั้งปัจจุบันเกิดขึ้น เมื่ออะไรเกิดขึ้นก็จะเข้าใจ เมื่อ อะไรเปลี่ยนแปลง ก็มีวิธีแก้ไขด้วยสติปัญญาความเฉลียวฉลาด นั้นเอง **พระพุทธองค์จึงตรัสสอนไว้ว่าอริยทรัพย์มี ๗ อย่าง**

หนึ่ง ธมฺมญฺญตา ธรรมที่เป็นเหตุ อะไรทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีเหตุ เกิดขึ้น เหตุดี ผลก็จะออกมาดี เหตุไม่ดี ผลก็จะออกมาไม่ดี ก็เรามาพิจารณาดูอย่างนี้ ธรรมเกิดจากเหตุ ดับเพราะเหตุ

สอง อตฺตญฺญตา เรียกว่าผลมาจากเหตุ ถ้ามีเหตุอะไรแล้ว ผล จะออกมาแบบนั้นเอง หรือจะพูดว่าถ้าเป็นเหตุไม่ดี คนเรานี้ ถ้าทำไม่ดี พูดไม่ดี คิดไม่ดี ผลก็จะออกมาเป็นทางที่ไม่ดีเกิดขึ้น เราก็มองกัน ใครทำอะไรไม่ดีเกิดขึ้น ผลก็จะออกมาไม่ดี เช่น พูดไม่ดีผลก็จะออกมาไม่ดี มีความทุกข์ คนคิดไม่ดีคิดอยู่มันก็ มีทุกข์ เพราะมันเป็นเหตุ และผลออกมามันก็ต้องมีทุกข์ เพราะ

มันมีเหตุมาจากความคิดไม่ดี ถ้าวลองพิจารณาสั้นๆ แบบนี้ก็จะ พอเข้าใจง่าย ฟังดูง่ายๆ ก็รู้เข้าใจได้ง่ายๆ โอ้...ธรรมนี้เกิดจากเหตุ เรียกว่า **ธมฺมญฺญตา** ถ้า **อตฺตญฺญตา** ธรรมมันก็เป็นผลที่มาจาก เหตุที่มันเกิดขึ้นนั้น เมื่อเราพากันไตร่ตรองว่า โอ้...ธรรมที่ พระพุทธเจ้าสั่งสอนนั้นเป็นสิ่งที่ทันสมัยจริงๆ

สาม อตฺตญฺญตา การที่เรารู้จักตนเอง คนเรานี้จะรู้จักว่าตนเอง อยู่อย่างไรมีสติปัญญาแค่ไหน อยู่ฐานะอะไร สูงต่ำตระกูลอะไร อย่างนี้ หรือเป็นอะไร เป็นมนุษย์หรือเป็นสัตว์ ถ้าเป็นมนุษย์ ก็เป็นสัตว์ที่มีความฉลาดกว่าสัตว์เดรัจฉานทั้งหลาย มนุษย์ ก็เป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง ก็คือพวกเราเป็นสมมุติอย่างหนึ่ง อันนี้ สัตว์เดรัจฉานเขาก็เป็นสัตว์เหมือนกัน แต่เป็นสัตว์ชนิดที่ ไม่เฉลียวฉลาดเหมือนกับมนุษย์เรา

เหตุฉะนั้น หากเราพิจารณาเห็นว่า ตัวตนของเราเองนั้นก็ เป็นเพียงสมมุติ **เรียกว่ามี อตฺตญฺญตา รู้จักตน คนจะรู้จักตนเองนั้น จะเป็นคนที่ทันสมัย** รู้จักฐานะหน้าที่การงานอะไร รู้จักสูงรู้จักต่ำ รู้จักมีพ่อแม่ มีเพื่อนมีฝูง มีหน่วยงานอะไร ได้ยศฐาบรรดาศักดิ์ อะไร มีฐานะแค่ไหนมีตระกูลอะไร ตั้งอยู่อย่างนี้ทำงานอยู่อย่างนี้

มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา **เรียกว่ารู้จักตนเองเป็นคนที่**
ทันสมัยรู้จักตนเอง ไม่หลงตนเอง จึงจะเรียกว่าเป็นคนที่มีความ
ฉลาดในชีวิตนี้ เรียกว่าเป็นคนรู้จัก *มุตตมุตตา*

บัดนี้ เรามาพิจารณาถึง**ข้อที่สี่ มุตตมุตตา** คำว่า **มุตตมุตตา** นี้
ก็คือว่า**รู้จักประมาณตนที่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์** ก็เหมือนกับว่า
เราจะประมาณอะไร ประมาณทรัพย์สมบัติ ได้ทรัพย์สมบัติหรือ
จะทำการงาน รู้จักประมาณ **คนรู้จักประมาณนี้คือเรียกว่าคนรู้จัก**
ความพอดี ความพอดีจะทำให้คนมีความสุขได้ คนที่ไม่รู้จัก
ความพอดีไม่รู้จักประมาณ ความทุกข์ก็จะเกิดขึ้นได้ พุดอย่างง่ายๆ
ก็เรื่องรู้จักประมาณในการทำงาน ทำงานชะงักหามรุ่งหามค่ำ
ทั้งวันทั้งคืน ทำให้ตนเองเจ็บป่วยได้ ทำการงานก็ดี จะแบกหาม
อะไรมันหนักเกินกำลังก็แบกหามไป เกิดโรคภัยไข้เจ็บ เพราะ
ขาดความพอดีไม่รู้จักหยุดพักผ่อน เมื่อไม่รู้จักประมาณขับรถ
ขับเรือขับเครื่องบินอะไรต่างๆ เมื่อเหนื่อยอ่อนเพลียทำไป ไม่รู้จัก
เร็วรู้จักช้าก็เป็นอันตราย เช่น คนรับประทานอาหาร ฉันทอาหาร
พระก็เหมือนกัน เมื่อฉันมากเกินไปไม่รู้จักประมาณ ก็จะเกิดโรคได้
ความเดือดร้อนเกิดขึ้นแก่ตนเอง เพราะไม่รู้จักประมาณนั่นเอง
แม้ทุกสิ่งทุกอย่างก็รู้จักประมาณ รู้จัก *มุตตมุตตา* ให้รู้จักประมาณ

ให้เป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาด ให้มีความเหมาะสมในการ
ใช้กำลังพลังงานก็ดี ใช้อะไรต่างๆ แก่ตนเอง ทำกิจการหน้าที่
ทำกันสารพัดหลายสิ่งหลายอย่าง ให้มีความเหมาะสมกับกำลัง
ของตน จึงจะทำให้เกิดมีความสุขขึ้นมาได้ เราต้องมีความฉลาด
ถ้าหากว่าคนขาดความพอดีในการทำงาน เช่นที่เราเคยเห็นคน
ทั้งหลาย เขาหาบสิ่งของต่างๆ เขาเดินล้มซ้ายล้มขวา ขนของ
ใส่ตะกร้า ทำงานตากแดดตากฝนก็ดี ทำงานแม่บ้านบริษัท
ธนาคารที่ไหน สามทุ่มห้าทุ่มไม่ได้เข้าบ้าน ทำงานทั้งวันทั้งคืน
ความทุกข์ก็เกิดขึ้นแก่บุคคลเหล่านั้น **เหตุฉะนั้น ให้ควรรู้จัก**
ความเหมาะสม ให้เป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาด เรียกว่า
มุตตมุตตา คือคนรู้จักประมาณตนเอง

เรามาพิจารณา**ข้อที่ห้า ปริสญญตา** **คนที่เฉลียวฉลาดรู้จักชุมชน**
นั้น อันนี้ก็สำคัญที่สุดเลยทีเดียว ส่วนมากคนจะไม่ค่อยรู้ ไม่ค่อย
เข้าใจไม่ได้ศึกษาธรรมะ ไม่ได้ไตร่ตรองดู รู้จักว่าเมืองนี้ คนรุ่นนี้
ตั้งแต่เด็กมาถึงหนุ่มสาว วัยกลางคนจนถึงเฒ่าถึงแก่ ต้องรู้จัก
จะพูดคุยกับคนเหล่านั้นได้ตามระดับ ไม่ขัดคอพูดถกเถียง
ทะเลาะวิวาทกันเกิดขึ้น บัดนี้ รู้จักกลุ่มนี้เขาทำงานอะไร จะไปพูด
เรื่องงานอื่นขัดหูเขาในการทำกิจการงาน การประชุมหรือการ

ทำงานใดๆ ถ้าเราไปคัดค้านต่อการทำงานที่เขากำลังทำอยู่ ก็ทำให้เกิดเรื่องขึ้นมา นี่มันเป็นอย่างนี้คนที่ไม่รู้จักชุมชน ชุมชนนี้เขาทำอะไรก็ไปหาแต่เรื่องไปขัดเขา เขาเรียกว่า เรานี้เป็นคนที่ไม่ฉลาดไม่ทันสมัย ให้มีความเดือดร้อนเกิดขึ้น ในการทำงานของคนทั่วไป ไม่รู้ก็อย่าง ที่เขาทำกันอยู่ในโลกนี้

บัดนี้ ถ้าเรารู้จักอุปนิสัยภูมิของคนต่างๆ เหล่านั้น ภูมิของคนนั้น คือเรารู้ว่า เขาชอบอะไรชอบพูดคุยอะไร ถ้าหากเรารู้ก็ไม่ขัดข้องแก่เขา เวลาเราพิจารณาดูว่า เหมือนบุคคลที่ทำบุญทำทาน การกุศลบางคนที่ทำไม่เป็น แต่ถ้าเราไปพูดเรื่องการภาวนานี้ เขาฟังไม่เข้าใจ ไม่รู้เรื่องอะไร เพราะไม่ใช่ภูมิปัญญาของเขาที่จะเข้าใจได้ เหมือนบุคคลที่เขาพูดคุยกันเรื่องทำบุญอยู่ ตนเองก็จะพูดคุยเรื่องรักษาศีลรบกวนเขา บางคนเขากำลังรักษาศีล คุยกันอยู่ เราก็ไปพูดเรื่องการภาวนา เมื่อเขาพูดเรื่องภาวนาอยู่ จิตใจยังไม่สงบ ก็จะสอนเรื่องทางด้านปัญญาชั้นสูง สอนไตรลักษณ์ สอนขั้นห้า การพูดคุยกันมันเป็นอย่างนี้ ที่นี้ก็ไม่รู้เรื่อง ขัดกันไปหมดซิ มันเป็นการโต้แย้งกัน เป็นเพราะเหตุอะไร เป็นเพราะเหตุอย่างนี้เพราะไม่รู้จักชุมชนนั้นเขากำลังทำอะไรอยู่ นี่แหละเป็นเรื่องอย่างนี้ส่วนมาก

ไม่ว่าโยมก็ดีไม่ว่าพระก็ดี ผู้เทศน์กำลังเทศน์เรื่องสมาธิอยู่ กำลังเริ่มสอนการปฏิบัติทำสมาธิอยู่ มีครูบาอาจารย์หลายท่าน หลายองค์ พอท่านเข้ามานั่งท่านก็พูดว่า ฝรั่งเศสนี้ไม่รู้เรื่องรู้ราว ชั้นห้าอะไร ฝรั่งเศสทั้งหลายไม่พอใจและไม่เข้าใจที่อาจารย์ท่านพูด ก็เลยลุกหนีไปกันหมด ฝรั่งเศสไม่ฟังเทศน์ต่อไปเพราะเหตุอะไร เพราะเหตุฝรั่งเศสไม่รู้ไม่เข้าใจท่าน ท่านไปพูดเรื่องขั้นห้า เพราะชาวฝรั่งเศสสมาธิยังไม่เป็น ทำให้ขัดข้องเกิดขึ้นหลายครั้งอยู่ เหมือนกัน ระหว่างเดินทางไปแสดงธรรมต่างประเทศ นี่มันมีเรื่องอย่างนี้เกิดขึ้น

บัดนี้ อยู่ในเมืองไทยก็เหมือนกัน สนทนากัน สนทนาเรื่องอะไร ก็ต้องสนทนาเรื่องนั้น อย่าไปพูดเรื่องใดให้ขัดข้องเกิดขึ้น มันจะมีเรื่องราวขัดข้องเกิดขึ้นอย่างนี้ แม้ว่าเป็นพระก็ดี แม่ชีก็ดี โยมอุบาสกอุบาสิกาที่ดี หรือว่าคนที่เรียนอภิธรรม ศึกษาอภิธรรม ชั้นโน้นชั้นนี้ ผู้เทศน์นี้แหละรู้ดี พอกำลังพูดเรื่องการสงบจิต เขาก็พูดเรื่องขั้นห้า เรื่องญาณ เวลาอาตมากำลังสอนธรรมะอยู่ พวกเขาเหล่านั้นก็อวดดีเกิดขึ้นมาอย่างนี้แหละว่า ตนเองเก่ง ตนเองรู้ดี ว่าตนเองได้ญาณนั้นญาณนี้ เพราะเขาไม่ศึกษาเรื่อง *ปริสญญาตา* ไม่รู้จักชุมชนเขาทำอะไรอยู่เลย มันก็อวดรู้ขึ้นมาว่าตนเองเก่ง

นี่เรียกว่ายังไม่รู้เรื่องอริยทรัพย์ ทรัพย์ภายในอยู่ในใจของคน แล้วไม่ฉลาด มันเป็นเหตุและเป็นผลอย่างนี้

เหตุฉะนั้น พวกเราทั้งหลายที่จะศึกษาธรรมะ คนจะรู้จักปริสณฺณตา ก็รู้จักชุมชนี่เขาทำงานอะไร เขาอยู่ในวัยไหน เหมือนเด็กกำลังเล็กๆ อยู่สามขวบสี่ขวบนี้ ควรที่จะพูดเรื่องอะไร กับเด็กอย่างนี้ มันจึงจะเป็นผู้รู้จักระดับภูมิปัญญาของคน ถ้ายังเป็นนักเรียนอยู่ ในระหว่างนี้ควรจะพูดคุยเรื่องอะไร เราควรจะรู้จักวัยนี้ จะต้องฟังเรื่องอย่างนี้ ตามระดับอายุ สิบห้าสิบหกปี สิบแปดปี หรือเป็นหนุ่มเป็นสาว แล้วก็มียัยทำงาน เขาทำงานหรือกำลังศึกษาอยู่สถาบันอะไร แล้วสายงานเขาแขนงวิชาอะไร ถ้าเรารู้จักในการที่จะพูด โอ...เขากำลังเรียนนิติศาสตร์เรื่องกฎหมาย ถ้าเราคิดว่าเขากำลังศึกษาเรื่องนิติศาสตร์ ให้เข้าใจเรื่องกฎหมาย เพื่อจะ让他รู้จักอะไรถูกอะไรผิด เพื่อจะแก้ปัญหาคุศลที่ไม่รู้จักผิดเพื่อให้เขามีความรู้ถูกต้อง เรียนรัฐศาสตร์คือการปกครอง ปกครองคนแบบไหน ควรเข้าใจเรื่องจริง เรื่องระดับของปัญญาของคนด้วย การรู้จักเขาว่าเขากำลังพูดกันเรื่อง การปกครอง เขาเรียนรัฐศาสตร์ เขาจะเรียนแพทยศาสตร์ เขาก็เรียนเรื่องแพทย์ เรื่องหมอเรื่องรักษาโรค หรือพยาบาลศาสตร์

เรียนเรื่องการปฏิบัติคนป่วย ถ้าเรียนเกษตรศาสตร์ก็เรื่องพืช เรื่องสัตว์ หรือเรื่องจะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร เราก็ต้องพูดคุยกับเขาในเรื่องนั้น อย่าไปพูดขัดข้อง เขากำลังก่อสร้างอะไร สร้างสะพานสร้างถนน ทำรถทำเรือทำเครื่องบินอะไรต่างๆ เขาทำงานทำการขีดเขียนเย็บปักถักร้อยอะไร ต้องรู้จักว่าการที่จะพูดกับเขามีทั้งการค้าขาย มีเครื่องนุ่งห่มอย่างโน้นอย่างนี้ เขาทำอะไร **คนฉลาดเขาก็ไม่ไปขัดเรื่องงานของคนอื่นเขามันเป็นอย่างนี้**

บัดนี้ การที่บุคคลที่รู้จักทำบุญ เราก็ชวนเขาจะทำบุญทำอย่างไร นี่หัดเป็นคนฉลาด ที่นี้เมื่อเขากำลังพูดเรื่องการทำบุญอยู่ เราก็คุยกับเขาว่า เออ...การทำบุญมีประโยชน์อย่างนั้นอย่างนี้ คนทำบุญเก่ง แล้วก็คนรักษาศีล ศีลก็มีประโยชน์อย่างนี้ มีอาานิสงส์อย่างนี้ อันนี้ก็มีความสามัคคีกันทำให้คนมีความสุขอย่างนั้นนั่นเอง เรื่องการรักษาศีล มีความปลอดภัยก็เป็นสิ่งที่พูดกัน บัดนี้ เขากำลังพูดเรื่องการเจริญภาวนาทำจิตใจให้สงบ เป็นสมาธิ เมื่อจิตใจสงบ ความวุ่นวายของจิตก็จะไม่มี เมื่อจิตใจสงบแล้ว ก็จะทำให้มีความสุขเกิดขึ้นในพักหนึ่ง คือเริ่มต้นเพื่อให้ตนเองได้สบายใจขึ้น ถ้าเขากำลังภาวนาทำสมาธิ เราก็

คุยกันเรื่องการภาวนา ทำสมาธิ ถ้าบุคคลมีสมาธิดีแล้ว เราจะคุยเรื่องด้านปัญญากัน พูดคุยกันถึงเรื่องการพิจารณาหาวิธีละกิเลส จะแก้กิเลสค้นหาในใจของตนเองให้หมดความโลภ ความโกรธ ความหลงอย่างไร เมื่ออารมณ์เกิดขึ้นมาในจิตของเราเราจะแก้ไขอย่างไรก็ต้องพูดเรื่องด้านใช้สติปัญญาอยู่นั่นเอง

เริ่มตั้งแต่ปัญญาระดับขั้นต้นก็มี ปัญญาขั้นกลางก็มี ปัญญาขั้นสูงสุดทางพุทธศาสนาก็มี จิตมันว่าง มันว่างอะไรบ้าง ว่างขั้นต้นก็คือว่างจากนิวรณ์ธรรมทำให้จิตใจสงบ เขาจึงเรียกว่าจิตว่างอย่างหนึ่ง จิตว่างที่สองก็คืออยู่ในนิมิต นิ่งอยู่เป็นชั่วโมงจิตไม่ยุ่งกับอะไร พักผ่อนอยู่ก็เป็นจิตว่าง อันนี้จิตว่างที่สูงที่สุดก็คือรู้แจ้ง โลกวิทูรู้แจ้งโลกไม่มีอะไรจะศึกษาแล้ว คือจิตว่างจากโลก นั่นคือสูงสุดในการจิตว่าง ถ้าหากเราไม่รู้จักรู้ว่าจิตว่างอันนี้ คำว่าจิตว่างนี้ฉันทำได้ ผมทำได้ นี่ว่าง ว่างไม่มีอะไร แหม...พูดกันเยอะผู้ชายก็มี ผู้หญิงก็มี แม่ชีก็มี มีแต่ได้จิตว่าง ถ้ามันว่างจริงๆ คนรู้จักจิตว่างจริงๆ เออ..ว่าง ทำจิตใจให้สงบได้สมาธิก็ให้รู้จัก ถ้าจิตว่าง มันว่างอยู่ในนิมิตหนึ่งได้เก้าชั่วโมง สิบชั่วโมง ยี่สิบชั่วโมงหรือหมดวันยันค่ำ มันอยู่ในนิมิต ให้รู้จักมันว่างอยู่ในนิมิต ถ้าจิตมันว่าง มันจะไม่มีกิเลสเหลืออยู่ในดวงใจ มันก็

ว่างซี คนรู้แจ้งเห็นจริงเหมือนพระอริยเจ้าทั้งหลาย อันนั้นเป็นเรื่องสูงสุดที่เราต้องการ **จิตว่างสุดท้ายคือเรียกปัญญาเหนือรูป ในกองสังขารในโลกนี้ ลึ้นสุดหายความสงสัย รู้จักตั้งแต่ต้นเหตุ มาจนถึงปลายเหตุเรียกว่า ธรรมญญตา และด้วย อตถญญตา รู้จักผลของเหตุทั้งหมด มันจึงจะว่างจริงๆ คือสิ่งที่เราปรารถนา เรากำลังศึกษาปฏิบัติกันอยู่ ก็จะได้เข้าใจระดับของความว่าง มันเป็นอย่างนี้ก็จะเข้าใจกัน**

อันนี้ชุมชนใดๆ เขาทำงานอะไร บ้านใดเมืองใดภาษาไหน เราต้องหัดเป็นคนฉลาด มีทรัพย์ภายในอยู่กับตนเอง ไปประเทศนี้ก็ดี ไปอยู่กลุ่มนั้นก็ดี เขาทำงานอะไรเรื่องอะไรต่างๆ ก็รู้ มหาวิทยาลัย นักศึกษาที่เขาศึกษา เขาจะเรียนอักษรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศาสตร์ อะไรต่างๆ ที่เขาว่าเป็นศาสตร์นั้นศาสตร์นี้ ถ้าหากว่าเรายังไม่ศึกษาไม่รู้จักก็ถามเขาก็ได้ ศาสตร์ที่คุณรู้มันดีมีคุณมีประโยชน์ เราอย่าไปโต้แย้งเขา **ถ้าหัดเป็นคนฉลาดมันจะไม่เกิดทุกข์** บัดนี้คนที่ไม่ฉลาดแล้วจะพูดจะคุยกับคนที่มีความโกรธความเกลียดก็ทุบตีกันเลยซิเนีย ไม่ฉลาดไปโต้แย้งเขา มันก็เป็นอย่างนี้

บัดนี้ คนเมาเหล้าอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเราไม่ฉลาดเราไปด่าเขา คนเมาเหล้าเขาสามารถตีเราได้ มันตีเราหัวร้างข้างแตกได้ มีมิดก็ฟันเราได้ มีปืนก็ยิงเราได้ เพราะอะไรเป็นอย่างนี้ เพราะเราเอง ที่คนเราไม่มีอริยทรัพย์นั่นเอง ถ้าเรามีอริยทรัพย์ก็รู้จักคุยกับคนทั่วไป คนที่กำลังเมาเหล้าอยู่นี้ เมื่อเราพูดคุยกันกับคนเมา เราหาช่องทางช่วยเหลือออกจากสถานที่ที่เป็นอันตรายได้ พูดคุยด้วยดีๆ ไม่มีอันตรายนี้ เพราะคนฉลาดในการพูดคุย เพราะเขาไม่รู้เรื่องอะไร เราต้องหัดเป็นคนฉลาด จะพูดกับลูกกับหลานกับเพื่อนกับฝูงก็ดี ชาติใดภาษาใด พยายามหัดฉลาดมันจะเป็นคนที่ทันสมัยที่สุด ก็เรียกว่า **ปริสญญตา** รู้จักชุมชนนั้นมันทำงานอะไร ปฏิบัติอย่างไรไม่ไปขัดข้อง เราควรไปพูดส่งเสริมให้คนขยันหมั่นเพียรศึกษาหาวิชาความรู้ และบริหารงานให้มีคุณภาพให้ดีที่สุด นี่ก็จะทำให้สบายเกิดขึ้น **ปริสญญตา** รู้จักชุมชน รู้จักพูดตามระดับชั้นภูมิของคนต่างๆ **เรื่องนี้เป็นสิ่งที่พวกเรา จะศึกษากันให้เข้าใจ**

ข้อที่หก ปุคคณญุตตา คำว่าการรู้จักบุคคล คบหาสมาคมไปมาหาสู่ สัมผัสรักใคร่สนิทสนมกลมเกลียว ให้อยู่เป็นเพื่อนเป็นฝูง ทั้งหญิงและทั้งชายก็ดี ทั้งภิกษุสามเณรก็เหมือนกัน เราจะเป็นเพื่อนกัน

อยู่ด้วยกันจะคบหาสมาคม การคบหาสมาคมจึงเป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเราเป็นคนล้าสมัย เข้าไปคบกับคนพาลคนที่ไม่ดี ทั้งผู้หญิงผู้ชาย ถ้าเราไปคบก็จะทำให้เราเสียหายหรือเสียการงานไปกับเขา พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนเอาไว้ในอบายมุข ๖ ท่านสอนเอาไว้ว่ามีมิตรแท้มิตรเทียม คำว่ามิตรเทียมก็เหมือนคนพาลนั่นเอง มิตรเทียมตกอยู่ในอบายมุข มิตรแท้คือไม่ใช่คนพาล ก็เหมือนบัณฑิตเป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาดนั่นเอง

เหตุฉะนั้น การที่พระพุทธองค์ตรัสเทศนามงคลสูตร พระพุทธองค์ตรัสสอนไว้เบื้องต้นว่า *อเสวนา จ พาลานํ ปณฺทิตานญจ เสวนา ปุชา จ ปุชฺณียานํ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ* การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต การบูชาผู้ที่ควรบูชา เป็นมงคลอันประเสริฐ จะทำให้เป็นบ่อเกิดแห่งคุณงามความดีเกิดขึ้นแก่ตนเองที่ได้คบกับบัณฑิต คำว่าบัณฑิตก็คือคนมีความเฉลียวฉลาด รู้จักถูกจักผิดนั่นเอง รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์ไม่ใช่ประโยชน์ นี่แหละเรียกว่าบัณฑิต ถ้าเราเข้าไปหาบัณฑิต บัณฑิตก็จะจูงเราไปในทางที่ถูกต้องเดินทางที่ถูกต้อง และวิถีชีวิตจะทำให้ตนเองนี้เจริญรุ่งเรืองขึ้นไปได้

เหตุฉะนั้น พวกเราทั้งหลายรู้จักเรื่องคบหาสมาคมจึงเป็นเรื่องใหญ่ เลยกี่เดียว เราอยู่คนเดียวไม่ได้ ไม่ว่าบ้านใดเมืองใดประเทศ ไหน เขามีเพื่อนมีฝูง ทั้งในการทำงาน ไปมาหาสู่กัน เราจะ หลีกเลี้ยงเพื่อน หรือเราจะคบหาสมาคมเป็นเรื่องใหญ่ คน ทั้งหลายมีความทุกข์วุ่นวายกันอยู่ในโลก ก็คือเรื่องคบหาสมาคม กันนี่เอง เราคบคนไม่ถูก คบคนผิดก็จะทำให้ตนเองทุกข์ เป็นพิษเป็นภัยเป็นอันตรายไปด้วย เห็นมั๊ยคบคนพาลนั้น พวก โจรขโมยก็ดี พวกปล้นจี้ก็ดี มือปืนรับจ้างฆ่าคน พวกวางระเบิด อะไรต่างๆ เขาเรียกว่าคบคนที่ไม่ดี เช่นเราไปคบคนกินเหล้า เมายาก็ดี สารพัดหลายสิ่งหลายอย่าง มันเกิดสิ่งที่ไม่ดีจากหลัก คีลธรรมเยอะแยะเลย ไม่ว่าทั้งผู้หญิงผู้ชาย ถ้าเราหลงไหล เข้าไปคบกับคนอย่างนั้น ก็จะทำให้เราเสียหายไปด้วย

เหตุฉะนั้น เราจึงพากันควรคบแต่บัณฑิตที่จะนำชีวิตของเราให้ เจริญรุ่งเรือง พระพุทธองค์จึงตรัสว่า เหมือนกับเวลาเราปล่อยปู ให้เดินไป ถ้าหัวหนูปูที่มันพาเดินไปหากิน มันเดินคดเคี้ยวไปมา ไม่ตรง ไปที่ไหน ง้อกๆ แง้กๆ ปูที่ตามไปก็จะเดินคดไปด้วย แน่ะ...กิเลสนี้ เหมือนกับสัตว์ทั้งหลายที่เป็นฝูงก็เช่นเดียวกัน แม้ จะเป็นโคก็ดี เป็นมดเป็นปลวกก็ดี ถ้าหัวหนูปูไม่ดีก็จะพาลูกน้อง

หรือผู้ติดตามไม่ดีไปด้วย แม้แต่เป็นคนถ้าหัวหน้าเขาพาคอร์รัปชั่น กินเงินภาษีบ้านเมือง แน่ะ...ที่เขาประพฤติปฏิบัติกันอยู่นี้ เขาสร้าง อะไรต่างๆ ก็โกงกินกัน ถ้าไปคบนักปล้นก็พากันปล้นจี้ คบขโมย ก็พาขโมยสิ่งของ คบขี้เหล้าก็เมาเหล้าไปด้วยกัน คบนักเที่ยว ก็เที่ยวไปด้วยกันตลอด นี่มันเป็นอย่างนี้จะทำยังไง ท่านจึงไม่ให้ คบคนผิด เพราะเมื่อคบแล้วจะทำให้เราทุกข์ คนเราทุกข์หมด เงินทอง หมดเนื้อหมดตัว ก็เป็นอย่างนี้แหละคบคนผิด คนพาล ทำให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นแก่ตน

นี่ บุคคลลญจตา จะทำอย่างไรการคบคน ถ้าคบคนเราจะดูหน้า ดูตา แล้วก็ดูการกระทำของเขา ดูการพูดของเขามีอุดมการณ์พูด อย่างไร บัดนี้การดูจิตใจนี้เป็นเรื่องใหญ่ มันดูไม่ออก เห็นแต่ก่อน ดีๆ ไปคบหาสมาคม ทำมาค้าขายมันก็ยิ่งหลอกลวงหักหลัง โกงหก หลอกลวงไม่ซื่อสัตย์ต่อกันได้ เอาเงินเอาทองไปกินเสียหายกัน เกิดทุกข์ เพราะการดูจิตใจนี้เป็นเรื่องใหญ่ เหมือนกับการภาวนา มันก็เป็น การดูจิตใจของตนเอง แล้วจึงจะรู้จักจิตใจของบุคคลอื่นว่า เขาคิดอย่างไรเมื่อเราคบคนก็จะเข้าใจเขาได้ง่าย เหตุฉะนั้น ถ้าเขาทำอะไรทุกอย่างมันเป็นไปในทางที่เสื่อมเสีย จะทำให้เกิด ทุกข์มั๊ย การพูดจาปราศรัยก็ถูกกับหลักศีลธรรมดีมั๊ย จะพอทำให้

มีความสุขเกิดขึ้นมัย มีความคิดความอ่าน เวลาเขาพูดขึ้นมา เขาคิดขึ้นมาแล้ว ก็พูดตามที่ปาก มีกุศโลบายอย่างไร เนอะ... ตรงนี้ ก็ต้องพิจารณาดูให้รอบคอบละเอียดถี่ถ้วน แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยัง ผิดพลาดกันได้อยู่นั้นแหละ เราก็มองเห็นแล้วญาติโยม สามเณรยา เมื่อแต่งงานกันแล้ว เริ่มแรกก็คิดว่าจะไม่มีปัญหาอะไรเกิดขึ้น อยู่ด้วยกันต่อมาปีสองปีเท่านั้น ก็แตกแยกกัน รุนววย หรือทุบตี กันเกิดขึ้นก็มี นี่...มันเป็นอย่างนี้ ผิดพลาดกันไปเป็นธรรมดา เกิดมีเรื่องราว ลูกก็เหมือนกันบางทีก็ตีๆ อยู่ ไปๆ มาๆ เมื่อ ใหญ่โตขึ้น ทำไม่จึงเป็นคนไม่ดี ผลาญทรัพย์พ่อแม่ จนพ่อแม่ หน้าเหี่ยวแห้งเลย มีหลายคนมาที่วัดลูกไม่ฟังคำสั่งสอนเกิด ทุกข์ขึ้น มัน รุนววย เป็นอย่างนี้ นี่...ถ้าเราจะแก้ไข **บุคคลบุญตา** **นี่ เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ในการจะคบหาสมาคมกับบุคคล มัน เป็น** **สิ่งที่ถ้าเราได้ศึกษาไว้ดีแล้ว จะทำให้เรามีสติปัญญาเฉลียวฉลาด** **และจะเข้าใจในเรื่องการจะคบกับบุคคลทั่วไป** ถ้าบุคคลแสวงหา ความดี คนหนึ่งก็แสวงหาความดีมา อีกคนหนึ่งก็แสวงหาความดี ไป เจอกันนี่เป็นเพื่อนที่ดี เป็นเรื่องของโชคที่อยู่ด้วยกันยี่สิบ สามสิบปีจนตายไปด้วยกัน เหมือนกับคู่ครองที่อยู่ด้วยกันมา ไม่ทำให้กันและกันเสียใจ ถ้าหากผิดเถียงโต้แย้งกันทุกๆ วัน นั่นเป็นคู่กรรมคู่เวร อย่างนั้นลำบากเป็นคู่กรรมต่อกัน เป็นคู่ทุกข์ คู่ยากมันก็เป็นอย่างนี้

เหตุฉะนั้น จึงจำเป็น พระพุทธองค์ตรัสสอนภิกษุสามเณรเอาไว้ก็ดี ภิกษุเณรก็ดี พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนว่าจะเข้าไปวัดไหนไปอยู่กับ อาจารย์อะไร ให้ดูอาจารย์เสียก่อน ไม่ต้องขอนิสังขน์ที่ไม่เป็น อะไร เพราะไม่เคยอยู่กับท่านมาก่อน ให้ดูก่อน ดูทุกด้านก่อน ดูไปถึงเจ็ดวันจึงจะขอนิสังขน์กับท่านอาจารย์ในวัดนั้นก็ได้ ไม่เป็นไร ไม่ติดอะไร ไม่ผิดวินัย ให้ดูก่อนได้ ถ้าอาจารย์ไม่ถูก จริตกัน เข้ากันไม่ได้ ก็ลาท่านหนีไป ไปอยู่ที่อื่น วัดของท่าน นั้นทำให้ตนเองไม่ดี ก็จะทำให้ลาไปที่อื่นเสีย แต่ถ้าครูบาอาจารย์ เคยอยู่ด้วยกัน เคารพกันเป็นอุปัชฌาย์ เป็น **สตฺถิวิหาริก** (คือเป็นผู้อุปสมบทให้) ก็สบาย ไม่ต้องขอนิสังขน์อีก แต่ถ้าเป็น อาจารย์เรอลาจากท่านไปแล้ว เรากลับมาใหม่ เราต้องขอนิสังขน์อีก

เหตุฉะนั้น ญาติโยมก็เหมือนกัน คนจะเข้ามาพักพาอาศัยในบ้าน ชองของตนเอง ตนเองก็ควรคิดให้รอบคอบเสียก่อน ไม่ใช่จะใช้แต่เมตตาอย่างเดียว เมตตาไปหมดทุกคนเลย ตัวเองจะเกิด ทุกข์ขึ้นในภายหลัง เดี่ยวโจรขโมยขึ้นบ้าน ขโมยเอาสิ่งของ ไปหมด สิ่งของอยู่ในบ้าน โอ้...เกิดความเสียหาย เราก็ต้อง รอบคอบ อย่าให้เมตตาเขาเอ็นเราขาด จะนั่งรถออกจากวัดไป อย่างนี้ นั่งไปแล้วตามถนนหนทางนี้เห็นคนอยากขึ้นรถ ไม่รู้จัก

ไม่เคยเห็นคนๆ นั้น พอเราเอาขึ้นนั่งรถไปด้วย มันจะปล้นจี้เรา
กลางทาง มันเป็นโจรผู้ร้าย เมื่อเห็นหน้ากัน บางทีมันจะยิงกัน
ฆ่ากัน แหม...มันก็ลำบากเหมือนกัน เราก็อยากจะให้เขามีความสุข
แต่เขาก็เป็นอันตรายแก่เรา ฉะนั้นคนไม่รู้จักกัน ก็เลยรับเขา
ไปด้วยไม่ได้ นอกจากคนรู้จักกันจริงๆ รู้หน้าตา รู้บ้านช่องก็ควร
รับกันไปได้ ก็เพราะด้วยความเมตตา จะเป็นคุณงามความดี
ถ้ารู้จักบุคคลนี้ได้ก็ช่วยเหลือกันได้ **ความเฉลียวฉลาดในการ
หาทรัพย์ภายใน เรียกว่าให้ดูคน บุคคลมฤดา ให้ดูคนก่อน
การจะคบคนก็จะไม่เสียใจในภายหลัง**

บัดนี้ มาถึงข้อสุดท้ายของอริยทรัพย์ **ข้อที่เจ็ด กาลมฤดา**
กาลเทศะ ที่ไปคบหาสมาคมกัน **ไม่ว่าการทำอะไรทุกอย่าง ถ้าหาก**
เราไม่รู้จักกาลเทศะแล้ว มันจะทำให้เกิดสิ่งที่ไม่ดีเกิดขึ้นถ้าเรา
ยังไม่ฉลาด พูดอย่างง่ายๆ เหมือนคนจะปลุกสิ่งของนี้ ให้รู้จัก
กาลเทศะ พืชหน้าหนาวก็ไปปลูกหน้าร้อน มันตายหมด พืช
หน้าร้อนก็ไปปลูกหน้าหนาว ก็ตายเหมือนกัน พืชหน้าฝนก็ไป
ปลูกหน้าแล้งมันก็ตายอีก พืชหน้าแล้งไปปลูกหน้าฝนก็เน่ากัน
ไปหมด เนอะ...มันเป็นอย่างนี้ พืชชนิดไหนเขาเติบโตขึ้นกาลเวลา
ไหน ถ้าเราไม่คิดก่อนจะปลูก มันก็เสียหาย ทำไมมันไม่ได้ผล

ทั้งๆ ที่เราปลูกตั้งใจดูแลอยู่ มันก็ไม่ได้ผล เพราะเราไม่รู้จัก
กาลเทศะในการปลูกพืชชนิดต่างๆ นั่นเอง

การพูดไม่ถูกกาลเทศะ ไม่ควรพูด เช่นสมมุติว่าเรามีการทำธุรกิจ
การค้าขายสิ่งต่างๆ หรือการทำงานห้างร้าน บริษัท ธนาคาร
ทั้งหลายเหล่านี้เป็นต้น เช่น เมื่อเราทำธุรกิจต่างๆ ทั้งหลาย
ก็ต้องใช้เงินทองในการทำงานทั่วไป เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้าเราทำงาน
ร่วมกันมี ๒ - ๓ คน หุ้ส่วนด้วยกัน แล้วเราก็ไปร่วมทำธุรกิจ
กับกลุ่มอื่นอีก ที่มีหลายคน ๑๐ - ๒๐ คนร่วมกัน การทำธุรกิจ
ต่างๆ นั้น ก็ต้องมีการประชุมกันบ่อยๆ เป็นธรรมดา

บัดนี้สมมุติว่า เราทำธุรกิจ ๒ คนร่วมกันนั้น โดยเฉพาะเช่น
มีงานประชุมหมู่ใหญ่เกิดขึ้นมาในที่ต่างๆ ก็ตาม แต่บังเอิญเรา
๒ คน ก็มีธุรกิจการค้าขายเช่นกัน จะให้เพื่อนคนหนึ่งไปเก็บเงิน
กับลูกค้า ๑๐ - ๒๐ ล้าน ก็จำเป็นต้องไปเอาเงินนั้น แล้วก็
ให้เพื่อนคนที่ไม่ได้ไป เข้าร่วมประชุมร่วมกับหมู่คณะใหญ่อยู่ แต่
เมื่อเราไปเก็บเงินเฉพาะการทำงานร่วมกัน ๒ คน ถึงแม้เก็บเงิน
ได้หรือไม่ได้มา ก็ควรทำแสดงกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ตกลงไว้
แล้วให้เพื่อนดู ก็เข้าใจกัน

แต่ถ้าหากเราไปเก็บเงินมาได้แล้ว ได้ถือเงินมาเข้าร่วมประชุมกับ หมู่คณะหุ้นส่วนใหญ่ ถ้าหากเราไม่มีความฉลาดขาดสติปัญญา ก็ไปพูดไม่รู้จักกาลเทศะ เลยไปพูดในที่ประชุมใหญ่กว่า เราไป เก็บเงินมาได้จากกิจการของเรา ๑๐ - ๒๐ ล้านบาท เฉพาะแต่ ๒ คนทำงาน ถ้าเราไปพูดว่าอย่างนี้ในที่กำลังประชุมกันอยู่หมู่ใหญ่ นั้น ก็ทำให้หมู่คณะทั้งหลายรู้เข้า ก็จะมีอันตราายขึ้นมาแก่ตน และเพื่อนของตนผู้ร่วมกิจการ ๒ คน เพราะเหตุว่า คนหมู่ใหญ่ ทั้งหลายทุกคนเหล่านั้น เขาจะเป็นมิตรแท้รักเราหมดทุกคนไหม ไม่แน่นอน ถ้าหากว่ามีคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนไม่มีความรัก เราทั้ง ๒ คนแล้ว เขาเหล่านั้น ก็จะไปบอกโจรมาปล้นเอาเงิน จากเราไป ถ้าไม่ไหวโจร เขาก็ฆ่าเราเอาเงินไปแบ่งกันกินเท่านั้นเอง การพูดไม่รู้ในกาลเทศะ ควรพูดหรือไม่ควรพูด ก็จะมีอันตราาย เกิดขึ้นมาแก่ตนเอง และเพื่อนของตนเองด้วย เหตุฉะนั้นแล เราทุกคนก็ควรศึกษาให้เข้าใจ ในการพูดให้ถูกกาลเทศะกับ กาลเวลาด้วย จึงจะไม่มีอันตราายเกิดขึ้นแก่ตนเอง และบุคคลอื่น ด้วย เช่นตัวอย่างในการพูดให้ถูกกาลเทศะนั้นคือว่า ถ้าเรามีการ ทำกิจการร่วมกัน ๒ คนเท่านั้นส่วนหนึ่ง และเราไปทำกับหมู่ใหญ่ อีก ดังได้กล่าวมานั้น ถ้าหากว่าเรา ๒ คน มีการให้เพื่อนไปเก็บ คนหนึ่ง เราก็เข้าประชุมกับหมู่คนหนึ่ง คนที่ไปเก็บเงินนั้น ก็

ได้เงินมาตามเป้าหมายก็ตาม เมื่อได้เข้ามาประชุมกับหมู่ใหญ่ ก็มี ความฉลาดมีปัญญา แสดงท่าทางอาการอย่างใดอย่างหนึ่งให้เพื่อน ของตนเอง รู้ว่าได้เงินมาแล้ว หรือไม่ได้เงินมาเต็มเป่าก็ตาม ก็ ไม่ต้องพูดออกมาให้ในที่กำลังประชุมกันอยู่นั้น รู้เรื่องของตน กับเพื่อนของตน มีเงินมากน้อยเท่าไร ก็จะไม่มีการอันตราาย เกิดขึ้นแก่ตน และเพื่อนของตน จึงเรียกว่าเป็นบุคคลที่ฉลาด มีปัญญา รู้จักกาลเทศะในการพูดตามกาลเวลา

อีกอย่างหนึ่ง การทำการงานต่างๆ ก็เหมือนกันทั้งนั้น ก็ให้รู้จัก กาลเทศะเวลา ควรทำอย่างไร ทำหนักหรือทำเบาๆ ในการทำงาน ต่างๆ เพื่อความเหมาะสมกับสิ่งนั้นๆ ก็เช่นกัน เหตุฉะนั้น ทางการบ้านเมือง การทำงานต่างๆ จึงมีกำหนดเวลากัน เมื่อเลิก การประชุมกลับไปบ้านด้วยกันแล้ว จึงไปแบ่งเงินกัน

บัดนี้ เรามาพูดถึงเรื่องการใช้สิ่งของต่างๆ ไม่ถูกกับกาลเทศะ เช่น เราทุกคนใช้เงินไม่ถูกกับกาลเทศะ จะมีอันตราายเกิดขึ้นแก่ตนเอง ยกตัวอย่าง เรามีกระเป๋าสำหรับใส่เงินใบหนึ่ง มีช่องช่องหนึ่ง สำหรับใส่ใบละ ๑,๐๐๐ หรือ ๕๐๐ บาท ช่องที่ ๒ ใส่ใบละ ๑๐๐ บาท ช่องที่ ๓ ใส่ใบละ ๕๐ หรือ ๒๐ บาท ช่องที่ ๔

สำหรับใส่เศษสตางค์ ตามโรงงานทำกระเป๋าต่างๆ ช่างเขาเย็บไว้สำหรับแยกเงินแต่ละอย่างให้เหมาะสมกับการใช้เงิน ให้มีความสะดวกในการใช้จ่ายให้คล่องตัวแก่บุคคลทั่วไปในการค้าขาย แต่ถ้าบุคคลทั้งหลายใช้จ่ายเงินไม่ถูกกาลเทศะ ในเวลาตนเองไปจับจ่ายซื้อสิ่งของตามห้างร้านสรรพสินค้าต่างๆ เมื่อเราต้องการซื้อสิ่งของในราคา ๕๐ หรือ ๑๐๐ บาท แต่บุคคลที่จะจ่ายเงินให้แก่ร้านค้าที่ไม่ถูกกาลเทศะ ก็ไปเปิดกระเป๋าเงินของตนในช่องใบละ ๑,๐๐๐ บาทในที่ชุมนุมมากๆ ก็ทำให้บุคคลทั้งหลายเหล่านั้น เขาเห็นเงินในกระเป๋าของตนเอง ว่าเรามีเงินมาก ถ้ามีบุคคลที่ไม่หวังดีต่อเรา เขาก็บอกนักปล้นมาปล้นเรา เอากระเป๋าเงินของเราไป ถ้าเราไม่ให้กระเป๋าเงินเขา เขาก็ตีเราเจ็บหรือฆ่าเราตายได้ ก็มีอันตรายเกิดขึ้นแก่ตน มีมากรายเป็นอย่างนี้ เป็นเพราะเหตุอย่างนี้เอง บุคคลที่จับจ่ายใช้เงินไม่ถูกกาลเทศะ ก็มีอันตรายเกิดขึ้น ฉะนั้น เราทุกคนควรจะพิจารณาให้ดีๆ เราควรที่จะจ่ายเงินทองของตนในที่มิดชิด เช่น ถ้าเราซื้อของในราคาเท่าไร ก็ให้จ่ายเงินในราคาเท่านั้น เช่น ของราคา ๒๐ หรือ ๕๐ บาท เราก็เปิดกระเป๋าช่อง ๒๐ หรือ ๕๐ บาท จ่ายตามราคาสິงของนั้นๆ ถ้าซื้อสิ่งของราคา ๑๐๐ บาท เราก็เปิดกระเป๋าช่อง ๑๐๐ บาท จ่ายให้เจ้าของร้าน ถ้าซื้อสิ่งของราคา ๕๐๐ หรือ ๑,๐๐๐ บาท เราก็เปิดกระเป๋า

ช่อง ๕๐๐ หรือ ๑,๐๐๐ บาท จ่ายให้ร้านค้า จะซื้อสิ่งของราคาใด ก็จ่ายตามราคาสິงของนั้นๆ ก็จะไม่มีความอันตรายเกิดขึ้นกับตนเอง จึงจะเรียกได้ว่าเป็นบุคคลผู้มีสติปัญญารอบคอบ จับจ่ายเงินทองให้ถูกตามกาลเทศะ จึงไม่มีความอันตรายเกิดขึ้นแก่ตนในภายหลัง

เหตุฉะนั้น เราทำอะไรทุกอย่างให้รู้จักกาลเทศะ ผู้ที่ไม่รู้จักกาลเทศะจะไปพบคน จะไปพบผู้หลักผู้ใหญ่ เขากำลังประชุมกันอยู่ เราก็จะเข้าไปหาเข้าไปคุยในงานประชุม ก็ไม่รู้จักกาลเทศะ เวลาคนเขานอนหลับอยู่ เราก็โทรศัพท์ไปกวนเขาหรือเคาะประตูบ้าน เขานอนอยู่กำลังพักผ่อนอยู่ ก็ไม่รู้จักกาลเทศะ เขาพูดคุยกันเรื่องอะไรอยู่ ไม่รู้จักกาลเทศะที่จะพูดเข้าไปกันอีก เขาทำงานอะไรอยู่ ก็จะไปรบกวนทำให้คนอื่นเสียหาย เช่น สวดมนต์ก็พูดให้เขาเลิกทำซิ มันเสียหายไปหมด นี่ มันเป็นอย่างนี้ ความเหมาะสมในการคบหาสมาคมผู้หลักผู้ใหญ่ ถ้าไม่รู้จักเหมาะสมจะเสียหายกิจการงานไปหมด

เหมือนญาติโยมบางบุคคลไม่รู้จักรักรณะ ไม่รู้จักกาลเทศะ อาตมา กำลังกวาดวัดอยู่ มาสอบถามเรื่องภาวนา พระก็เหมือนกัน พระก็ไม่รู้เรื่องเหมือนกัน ก็เขาทำฌานยังง้ออาจารย์ มาถามอาตมา

ก็กำลังกวาดวัดกันอยู่ ไม่ใช่เวลาที่จะสอนธรรมะ ต้องนั่งด้วยความเรียบร้อย ด้วยความเคารพกันก่อนถึงจะสอนให้ นี่...มันเป็นอย่างนี้ ตัวอย่างเช่น ถ้าบุคคลถือไม้ธนู ถืออาวุธ หรือสิ่งของทั้งหลายนั้นอยู่ในมือ พระพุทธองค์ตรัสไว้ ไม่ให้เทศนาสั่งสอนธรรมะให้ ถ้าคนเขาใส่หมวกหรือผ้าคลุมศีรษะ เขาก็ไม่ให้เกียรติ คนนั่งกอดเข่า คนนั่งสูงกว่า คนเดินอยู่ข้างหน้า หรือคนตามหลัง คนนอนอยู่ พระพุทธองค์ก็ตรัสไว้ ไม่ให้เทศนาสั่งสอน เพราะพวกเขาเหล่านั้นไม่เคารพ เว้นแต่บุคคลที่เจ็บป่วย ท่านให้เทศนาสั่งสอนได้

เหตุฉะนั้น ควรที่จะจำทุกสิ่งทุกอย่าง เวลาอยู่ในรถ ถ้าหากที่นั่งของพระนี่ไม่สูงกว่าไม่ควรถามธรรมะ ท่านห้าม นั่งอยู่ข้างหลัง ก็จะตอบธรรมะอยู่ข้างหน้า ท่านห้ามไม่ให้ทำ ถ้านั่งอยู่ข้างหน้าถามคนอยู่ข้างหลัง ท่านก็ไม่ให้สอน มันจะผิดศีลของพระ ท่านไม่ยอมตอบ พวกโยมก็รบกวนเพราะโยมไม่รู้จักกาลเทศะนั่นเอง นี่...มันเป็นอย่างนี้

ควรจะถามธรรมะหรือไม่ ท่านกำลังฉันข้าวอยู่ ก็มาถามธรรมะเรื่องภาวณา เรื่องจิตใจมันเป็นยังไง มันลำบากเหลือเกิน

พระพุทธองค์ทรงห้ามเอาไว้ เหมือนข้าราชการผู้หลักผู้ใหญ่ ในกระทรวงต่างๆ เหมือนกัน อาตมาเคยกำลังฉันข้าวอยู่ ก็ถามว่า ทำสมาธิยังงัยบ้าง ปฏิบัติจะนั่งหรือจะเดินจงกรม โอ้ย...มาจีถามกำลังฉันข้าว พอเราบอกว่า ให้อาตมาฉันข้าวเสร็จเสียก่อนค่อยไปนั่งคุยกันทีหลัง ก็มีความโกรธขึ้นแล้วหนีไปเลย พระนี่ถามก็ไม่ได้ ไม่บอกอะไรให้เลย หนีไปเลย นี่ข้าราชการหรือประชาชนที่ไม่ได้ศึกษาหลักธรรมะ ไม่รู้จักกาลเทศะ อะไรควรหรือไม่ควร เป็นข้าราชการและนายทหารผู้หลักผู้ใหญ่ นี่...เป็นถึงขนาดนี้ ไม่ใช่ของเล่น ท่านรู้เรื่องหมดนะ นั่นแหละท่านเรียนแต่ทางโลกคดีโลก คดีธรรมที่เรียกทรัพย์ภายในท่านไม่ได้ศึกษา มีแต่ทรัพย์ภายนอกมีแต่ยศสูงๆ มีแต่เงินมากๆ ฉะๆ แต่ไม่ได้รู้จักทรัพย์ภายในคืออะไรเลย

เหตุฉะนั้น จึงจำเป็นที่เราควรศึกษาเรื่องทรัพย์ภายใน ให้รู้จักว่า สิ่งใดควรหรือไม่ควร เหมือนเราจะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร พืชที่ปลูกหน้าหนาว ก็ต้องปลูกหน้าหนาว จึงเป็นคนฉลาด พืชที่ปลูกหน้าร้อน ก็ต้องปลูกหน้าร้อน พืชที่ปลูกหน้าแล้ง ก็ต้องปลูกหน้าแล้ง พืชที่ปลูกหน้าฝนก็ต้องปลูกหน้าฝน พืชนี้ควรปลูกฤดูกาลไหน ก็เข้าใจรู้จักฤดูกาลของพืชนั้นๆ หรือควรเก็บเกี่ยวฤดูกาลไหนก็รู้จักหมด จะเลี้ยงสัตว์เลี้ยงอะไรต่างๆ จะเลี้ยง

ให้สัตว์นั้นอยู่อย่างไร ดินแห้งหรือร่มไม้ หรือจะบุหญ้าหรืออะไร อยู่ในรูหรืออะไรนั้นแหละ คนรู้จักวิธีรักษาวิธีดูแล

การเข้าไปหาผู้หลักผู้ใหญ่ที่กำลังประชุมอยู่ ก็ไม่ควรเข้าไป ควรหรือไม่ควรที่จะเข้าไปในเวลาไหน ให้รู้จักกาลเทศะ พอกับแม่กำลังพักผ่อนอยู่ ลูกสมควรที่จะไปปลุกท่านมั๊ย หากวันนี้ท่านเดินทางมาไกล เหน็ดเหนื่อยอ่อนเพลียหิวนอนมาก ท่านกำลังหลับอยู่ เราจะไปกวนท่านให้มากินข้าว กวนท่านมากุ้ย ไม่ต้องรอไว้ให้ท่านพักผ่อนสบายดีเสียก่อน บัดนี้จะโทรศัพท์ไปหาเพื่อนก็ดี ดีหนึ่งดีสองดีสามนี้ โทรไปกวนเขา นั้น...เราเป็นคนที่ไม่รู้จักกาลเทศะ ถ้ารู้จักว่าเป็นเวลาพักผ่อนของเพื่อนเรา ก็ไม่ต้องรบกวนเพื่อน คนฉลาดมีสติปัญญาดีก็เป็นอย่างนี้

เหตุฉะนั้น คนที่มีความฉลาด มีอริยทรัพย์อยู่ในใจของตนก็เป็นคนฉลาด คบหาสมาคมผู้หลักผู้ใหญ่ระดับไหนอย่างไร จะไปพบเจ้าฟ้าพระมหากษัตริย์ อะไรก็แล้วแต่ เราก็ควรรู้จักชั้นยศฐาบรรดาศักดิ์อะไร เราก็จะเลือกหากาลเทศะ ถ้าไม่มีเวลาจะเข้าไปได้ก็รอเสียก่อน อย่างนี้จึงจะเป็นคนที่มีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญารอบคอบอยู่ในตนเอง

เหตุฉะนั้น อริยทรัพย์ทั้ง ๗ อย่างนี้เป็นทรัพย์ที่ทันสมัยที่สุดที่บุคคลควรศึกษาให้รู้ให้เข้าใจ

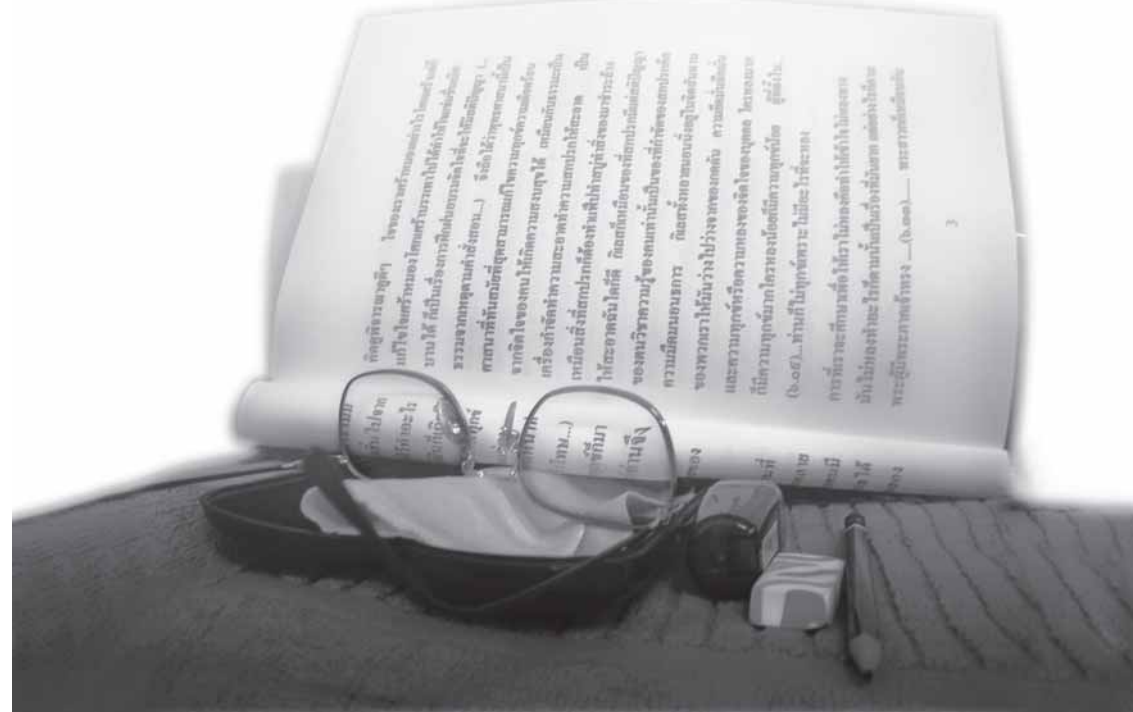
- ๑) **ธมมมถุญตา** รู้จักเหตุ
- ๒) **อตุถมถุญตา** รู้จักผลของเหตุ
- ๓) **อตุตมถุญตา** รู้จักตนเอง
- ๔) **มตุตมถุญตา** รู้จักประมาณในตน เข้าใจในการปฏิบัติ
- ๕) **ปริสมถุญตา** รู้จักชุมชนนั้น การพูดไม่ต้องขัดเขา รู้จักว่าชุมชนนี้ทำอะไร
- ๖) **บุคคลมถุญตา** รู้จักบุคคลนั้นเขาทำงานอะไร เขาอยู่อย่างไร ก็จะเข้าใจในการคบคนได้ ตั้งแต่เด็กจนถึงเฒ่าถึงแก่ได้ ก็รู้จักคนดีและคนไม่ดี รู้จักบุคคลควรคบหรือไม่ควรคบ
- ๗) **กาลมถุญตา** รู้จักกาลเทศะในการคบหาสมาคมว่า บุคคลชั้นใดวรรณะไหนต่ำสูงอย่างไร ก็เข้าใจ เป็นคนทันสมัยที่สุด

อริยทรัพย์นี้เป็นทรัพย์ภายในที่อยู่จิตใจ ที่เป็นสติปัญญารอบรู้ของตนเอง นักปราชญ์ท่านจึงอยากให้พวกเราได้ศึกษาเพื่อให้รู้ให้เข้าใจ ให้มีความรู้อยู่กับตนเอง จึงจะทำให้บุคคลคนนั้นแม้จะไปอยู่ที่ไหน ก็จะเป็นบุคคลที่สบายที่สุด คือ อยู่สุขสบายทั้งกายและทั้งจิตใจ

เหตุฉะนั้น พวกเราทั้งหลายที่จะอยู่ร่วมกันในโลกนี้ก็ควรศึกษาว่า ทรัพย์ภายนอกคืออะไร ทรัพย์ภายในคืออะไร จะทำให้เราแก้ไข สถานการณ์ความทุกข์และความวุ่นวายออกจากตนเองได้ ทำให้ตนเองนี้สบายได้ มีความสุข แก้กิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลงออกจากตนเองได้

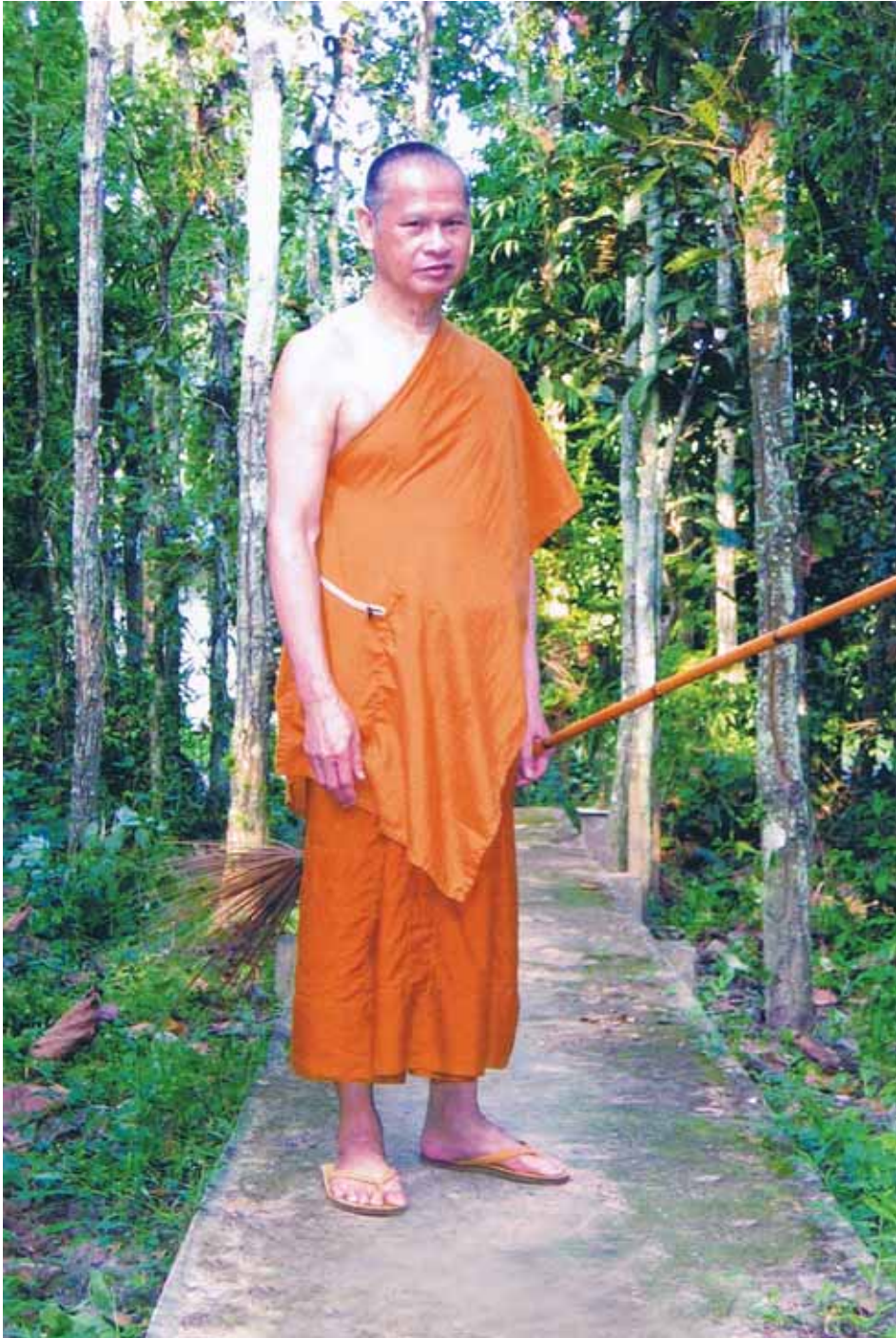
การบรรยายธรรมเรื่องอริยทรัพย์ ๓ อย่างนี้ ก็เพื่อที่จะให้ เข้าใจแจ่มแจ้งชัดในการปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งอริยทรัพย์นี้ และเพื่อเป็นแนวทางของการนำไปปฏิบัติตนทุกท่านทุกคน จะทำให้เกิดความสุขแก่บุคคลได้จริง มีทั้งทรัพย์ภายนอก และทรัพย์ภายใน ที่จะทำให้มีสติปัญญาครอบรู้จนถึงที่สุดแห่ง กองทุกข์ และผลที่เราจะได้รับก็คือจะทำให้พวกเราได้มีความสุข เกิดขึ้น ฉะนั้น การบรรยายธรรมเรื่องอริยทรัพย์ภายในอย่าง ย่อๆ นี้ เป็นเวลาสมควรแล้ว ก็ขอยุติไว้แต่เพียงแค่นี้

พวกเราคณะศิษย์ผู้จัดทำหนังสือเล่มนี้ รู้สึกซาบซึ้งเป็นที่สุด ในความเมตตากรุณาของพระเดชพระคุณท่านพระอาจารย์เปลี่ยน ปัญญาปทีโป ที่ท่านอุตส่าห์ได้เสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ และ เวลาอันมีค่าในการเรียบเรียงเนื้อหาจากกัณฑ์เทศน์ของท่านในเรื่อง อริยทรัพย์ ๓ อย่างนี้ เพื่อให้หนังสือเล่มนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ได้ ในที่สุด

รายนามผู้มีจิตศรัทธาพิมพ์หนังสืออริยทรัพย์ ๗ อย่าง

๑. พระธนัชช ธนวโร (ครูบาบี)	๑๒,๐๐๐ บาท
๒. คุณสถาพร สุทธาโรจน์	๑๐,๐๐๐ บาท
๓. นพ.นพดล-พญ.ศิริพัฒนา ศิริธนารัตนกุล และครอบครัว	๑๐,๐๐๐ บาท
๔. คุณวิบูลย์-คุณจินดา เขียวรงค์ และครอบครัว-คุณสุคนธ์ สุรฤทธิยากร	๑๐,๐๐๐ บาท
๕. คุณอรวรรณ ช่างฤษ	๑๐,๐๐๐ บาท
๖. คุณอุทัย-คุณสุรีย์-ด.ช.จิรัฐ บุญธรรม	๑๐,๐๐๐ บาท
๗. คุณศิริพงษ์-คุณชนิษฐา สุทธาโรจน์ และครอบครัว	๕,๐๐๐ บาท
๘. คุณสมหวัง รัตนไชย และครอบครัว	๕,๐๐๐ บาท
๙. คุณบุญไญ่ภาส-คุณประภาวดี สุวรรณวัฒน์	๕,๐๐๐ บาท
๑๐. คุณพ่อวัฒน์-คุณแม่อุไร เรืองมานะมงคล และบุตรธิดาเขยสะไม้หลาน	๕,๐๐๐ บาท
๑๑. คุณเดชชัย-คุณบริบูรณ์ เตือนราษฎร์	๓,๐๐๐ บาท
๑๒. บริษัท กิจโชค คอสเมติก 2001 จำกัด	๓,๐๐๐ บาท
๑๓. คุณโคมเพชร พิธิษฐเกษม	๓,๐๐๐ บาท
๑๔. คุณศิริพรรณ สุทธาโรจน์	๓,๐๐๐ บาท
๑๕. คุณวราภรณ์-คุณปรีชา-คุณอรสา-คุณวีระศักดิ์ วรชิตกุล	๓,๐๐๐ บาท
๑๖. คุณธีรศักดิ์-คุณสุภัทรา-คุณกมลวรรณ ศิริพัฒนกุลขจร และครอบครัว	} ๓,๐๐๐ บาท
๑๗. คุณธนยศ-สุนพงษ์ศรี และครอบครัว	
๑๘. คุณสุทธิชัย เลหาวิโรจน์ และครอบครัว	
๑๙. คุณวัชระ พรทศพล และครอบครัว	
๒๐. คุณนพดล เลิศนิมานรดี และครอบครัว	
๒๑. คุณชัยยุทธ วีระวุฒิพล และครอบครัว	
๒๒. คุณสมจิตต์ ลี และครอบครัว	
๒๓. คุณวรรณภา รัตนศักดิ์ศิริ และครอบครัว	
๒๔. คุณเตือนใจ วิชาณวัฒนา และครอบครัว	
๒๕. คุณอิโรกิ-คุณสรนุช-ด.ญ.ปัญระวี-ด.ช.อาสาภรณ์ อธิชิตะ	
๒๖. บริษัท พรศรี คอสเมติก จำกัด	๒,๐๐๐ บาท
๒๗. คุณจรีนันท์ ศรีอาจ	๒,๐๐๐ บาท
๒๘. คุณอรุณศรี ทิวะกุล	๒,๐๐๐ บาท
๒๙. คุณอัมพร ศรีสุทธิพฤทธิ์	๒,๐๐๐ บาท
๓๐. พระคุณยพาทิ ฐานุตตโม เพื่อ คุณณภัทร เชื้อเจ็ดตน	๑,๕๐๐ บาท
๓๑. รศ.พุ่มพงษ์ พุกกะมาน	๑,๕๐๐ บาท
๓๒. คุณกิตติ ตปนีพันธ์	} ๑,๕๐๐ บาท
๓๓. คุณเสาวนีย์ ตปนีพันธ์	
๓๔. คุณนวลอนงค์ ตปนีพันธ์	
๓๕. คุณประภาส เสตะพงษ์สัตย์	
๓๖. Mr. Paul Andrew Pui Darwin	
๓๗. ด.ญ.จันทร์จิระ ดารวิน	
๓๘. คุณกันยารัตน์ ตปนีพันธ์	
๓๙. คุณปารณีย์ ตปนีพันธ์	
๔๐. บริษัท บ้านพร้อมพันธ์ จำกัด	
๔๑. บริษัท กันยาพรรณ จำกัด	
๔๒. บริษัท อีแมรีโอ จำกัด	

๔๓. คุณธัญญา ชนาวิทย์ และครอบครัว	๑,๒๐๐ บาท	๘๙. พระ ป. ญาณโสภโณ	๘๐๐ บาท
๔๔. คุณศุภวิชญ์ อัครดำรงเวช	๑,๒๐๐ บาท	๙๐. พระอาจารย์สุทนต์บุญญา	๕๐๐ บาท
๔๕. คุณจักรสกล อธิศรีทธา	๑,๒๐๐ บาท	๙๑. พระอาจารย์สมคิด อยู่โท	๕๐๐ บาท
๔๖. Mr. Tandy Tsai	๑,๐๐๐ บาท	๙๒. คุณปฐมพงษ์ ตูลาธน	๕๐๐ บาท
๔๗. ด.ช.จิรทีปต์ เตือนราชภูรี	๑,๐๐๐ บาท	๙๓. ครอบครัวคล้ายมงคล	๕๐๐ บาท
๔๘. ด.ญ.ญาณิกา เตือนราชภูรี	๑,๐๐๐ บาท	๙๔. คุณพ่อทองสุข-คุณแม่บัวเวช บุญมัติ	๕๐๐ บาท
๔๙. คุณอัสสร ปสนะ	๑,๐๐๐ บาท	๙๕. คุณแม่ธี รัมมณีนี้	๕๐๐ บาท
๕๐. คุณวันวิสา ปสนะ	๑,๐๐๐ บาท	๙๖. คุณจุลทัศน์ ป้าไม้ทอง	๕๐๐ บาท
๕๑. คุณวรรณวิทย์ ปสนะ	๑,๐๐๐ บาท	๙๗. คุณณิลลิกา ภัทรวรคุณ	๕๐๐ บาท
๕๒. คุณสุนทร วิเศษเสรี	๑,๐๐๐ บาท	๙๘. คุณศิพงษ์ ภัทรวรคุณ	๕๐๐ บาท
๕๓. คุณศพล-คุณณิภา-คุณฉัตริน นภาวรรณ	๑,๐๐๐ บาท	๙๙. นายแพทย์ ไตร พรหมแสง	๕๐๐ บาท
๕๔. คุณฉันทนา จารุจินดา และครอบครัว	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๐. คุณพรเพ็ญ สุทธิชัยกุล	๕๐๐ บาท
๕๕. คุณชนิดา จันสดใส และครอบครัว	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๑. คุณบุบผา อินปั้นแก้ว	๕๐๐ บาท
๕๖. คุณณัฐพล คุณโสภณา จารุพันธ์	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๒. คุณระพี อินปั้นแก้ว	๕๐๐ บาท
๕๗. คุณอรุณี สุธรรม, ด.ญ.ปัทมา-ด.ญ.บุญศิริ เจริญพร	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๓. คุณอัญญาทร ไปธา	๕๐๐ บาท
๕๘. คุณมลวัลย์-คุณอดิสร ภัทรวรคุณ	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๔. คุณปณิสรา งามบุญ	๕๐๐ บาท
๕๙. คุณโกศล เดชรุ่งเรือง	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๕. คุณภาวสุทธิ เนยปฏิมานนท์	๕๐๐ บาท
๖๐. คุณพิมพ์ภา อินปั้นแก้ว	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๖. คุณสุขชัย เกียรติอุทัยวงศ์ และครอบครัว	๕๐๐ บาท
๖๑. คุณพงศกร เดชรุ่งเรือง	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๗. คุณจามร จุลชาติ	๕๐๐ บาท
๖๒. คุณพิรยาญ เดชรุ่งเรือง	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๘. คุณเมณฑิตา พุ่มไม้ทรง	๕๐๐ บาท
๖๓. คุณพิมพ์ใจ เดชรุ่งเรือง	๑,๐๐๐ บาท	๑๐๙. คุณกัญญลักษณ์ นิมาชิระสุนทร	๕๐๐ บาท
๖๔. คุณพรศักดิ์ สำราญบำรุง	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๐. คุณดรุณี อาชวณิมิตรกุล	๕๐๐ บาท
๖๕. บริษัท ไอ เค อินเตอร์เทค จำกัด	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๑. คุณพานทิพย์ อัมพันธ์จันทร์	๕๐๐ บาท
๖๖. บริษัท อโยธยา อยูมิ 2007 จำกัด	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๒. คุณประดิษฐ์-คุณปรานี บัวพงษ์	๕๐๐ บาท
๖๗. คุณรัตน-คุณหทัยกาญจน์ และ ด.ญ.ตะวันวาด ทิมทอง	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๓. คุณพานทิพย์-คุณพวงผกา-คุณภาวินี-คุณศิริพร	๕๐๐ บาท
๖๘. คุณสุนันทา ไวยาญนวัตติ	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๔. คุณผดุง-คุณดาวเรือง แสงแก้ว และครอบครัว	๕๐๐ บาท
๖๙. คุณยายญาณิ วาดวิไล และครอบครัว	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๕. คุณจินตนา เมฆินทรางกูร และครอบครัว	๕๐๐ บาท
๗๐. คุณพ่อเขาวัว และ พล ต.ท.นาวัน สิงหะผลิน	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๖. คุณอัจฉรา เผ่าหอม และครอบครัว เกิดในวงศ์	๕๐๐ บาท
๗๑. คุณประไพพิศ-คุณณัฐพงศ์ ศิริเสรีวัฒนา	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๗. คุณคนกวรรณ บุตรโพธิ์	๕๐๐ บาท
๗๒. คุณศักดิ์ชัย-คุณศิริเพ็ญ-ด.ญ.วรินทร์ นำพูลสุขสันต์	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๘. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๕๐๐ บาท
๗๓. คุณวาทิพย์ คุณธีรประเสริฐ	๑,๐๐๐ บาท	๑๑๙. ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	๕๐๐ บาท
๗๔. คุณสุชีรา เตชาพลาเลิศ	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๐. คุณป้าลำเจียก สุรินทรามนต์	๓๐๐ บาท
๗๕. คุณดรณรัตน์ กวินอนันต์	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๑. น.อ.หญิง อรุณี เมฆกระจำง	๓๐๐ บาท
๗๖. คุณวนิดา เจียรสุมัย	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๒. คุณแก้ววันเทียน อัมพันธ์จันทร์	๓๐๐ บาท
๗๗. คุณวงศ์พรรณ จิระเอกวัฒน์	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๓. คุณวิโรจน์-คุณประไพ ธรรมแสง	๓๐๐ บาท
๗๘. คุณสุชาดา วิทิตปริวรรต-ด.ญ.จุฑาภัท จันทมาลัย	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๔. คุณวีรภัทร สุทธิชัยกุล	๓๐๐ บาท
๗๙. คุณดุสิต-คุณเหรียญทอง-คุณเกษมาภา รัตนโกสิน	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๕. คุณณัฐวัฒน์ สุทธิชัยกุล	๓๐๐ บาท
๘๐. คุณหรัณย์ คัคณาพร และครอบครัว	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๖. คุณพีรศักดิ์ สุทธิชัยกุล	๓๐๐ บาท
๘๑. คุณสุขชัย-คุณศรีตรา สุตภาคย์	๑,๐๐๐ บาท	๑๒๗. พ่อหนานลา ยศสา และครอบครัว	๓๐๐ บาท
๘๒. คุณประมุข ศรีสมอ		๑๒๘. คุณผดุง-คุณดาวเรือง-คุณเกสรารักษ์-คุณกัญญากานต์ แสงแก้ว	๓๐๐ บาท
๘๓. คุณสมพร ศรีสมอ		๑๒๙. อาจารย์ ดร. กาญจนา คำนึ่งกิจ	๓๐๐ บาท
๘๔. คุณเอสิริย์ พรเลิศวิญญา และครอบครัว	๑,๐๐๐ บาท	๑๓๐. ด.ช.สรยุทธ อินทร์วร	๓๐๐ บาท
๘๕. คุณไพฑูรย์ จันทร์ลิวัน และครอบครัว		๑๓๑. คุณชัยยุทธ-คุณสิริกร-ด.ช.วิชชากร ธนทรัพย์วีระชา	๓๐๐ บาท
๘๖. คุณวิไลลักษณ์ บัวพิมพ์ และครอบครัว		๑๓๒. คุณวิทวัส พุกกะมาน	๓๐๐ บาท
๘๗. คุณรุ่งเรือง เนาคำแพง			
๘๘. คุณจรรยาโชค มิ่งกมลรัตน์			

๑๓๓. คุณนุฉิขัย ปุณยกันก	๓๐๐ บาท
๑๓๔. รศ.ดร.ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธธา	๓๐๐ บาท
๑๓๕. คุณผดุงเกียรติ-คุณประพีร์ ผลอนันต์	๓๐๐ บาท
๑๓๖. คุณชฎานิศ หมี่ดำ	๒๐๐ บาท
๑๓๗. คุณป้าสะอาด-คุณลุงสังเวียน บำรุงภาชน์	๒๐๐ บาท
๑๓๘. คุณลัดดา จินะมูล	๒๐๐ บาท
๑๓๙. คุณพุทธรัตน์ ชมพุทธธา	๒๐๐ บาท
๑๔๐. คุณณัฏลักษ์ณัฏ ภัทรรวคุณ	๒๐๐ บาท
๑๔๑. ร้านบุญชู	๒๐๐ บาท
๑๔๒. คุณคำปิ่น ชัยจินา	๒๐๐ บาท
๑๔๓. คุณศรีประภา จุลภาพ	๒๐๐ บาท
๑๔๔. ด.ต.พศวีร์-คุณอมรรัตน์ สินธนกุลไพศาล และบุตรทุกคน	๒๐๐ บาท
๑๔๕. ผศ.ดร.สุคนธ์-อาจารย์ ปิยะภรณ์ ประสิทธิ์วัฒน์เสรี	๒๐๐ บาท
๑๔๖. คุณจู่ป๋นีย์-Mr.Hiroaki-Mr.Voravee	๒๐๐ บาท
๑๔๗. คุณคำมูล ละออกิจ	๑๐๐ บาท
๑๔๘. คุณทองพูน เขาว์พานนท์	๑๐๐ บาท
๑๔๙. คุณแม่จิตรา จันดี	๑๐๐ บาท
๑๕๐. คุณเดือนเต็ม ศรีพูน	๑๐๐ บาท
๑๕๑. คุณมาลี สุขประสงค์	๑๐๐ บาท
๑๕๒. คุณบุษราคัม-ด.ช.บริณต-ด.ช.กิตติชัย อารีจิตรานุสรณ์	๑๐๐ บาท
๑๕๓. คุณแม่จงลักษณ์ อุปันนท์	๑๐๐ บาท
๑๕๔. คุณสายสุดา-ด.ช.สิวะ จำเมือง	๑๐๐ บาท
๑๕๕. คุณเรืองฤทธิ์-คุณฉันทนา บัวลอย	๑๐๐ บาท
๑๕๖. คุณอุษณี วงศ์หาฤทธิ์	๑๐๐ บาท
๑๕๗. คุณเนตรนิล-คุณป้าฟองจันทร์ วรรณอุบล	๑๐๐ บาท
๑๕๘. คุณเลียม-คุณจันทร์ดี จันทร์ดี และครอบครัว	๑๐๐ บาท
๑๕๙. คุณนภัทร จำนงค์วารี	๑๐๐ บาท
๑๖๐. คุณจู่ไรรัตน์ อ้นคำ	๑๐๐ บาท
๑๖๑. คุณนันทาภา ศรีคำมา	๑๐๐ บาท
๑๖๒. ด.ญ.สุชญา พุกกะมาน	๑๐๐ บาท
๑๖๓. คุณปราณี ชัยเลิศ	๑๐๐ บาท
๑๖๔. คุณแม่เป็ง พิมสาร	๑๐๐ บาท
๑๖๕. คุณพ่อกำธร-คุณแม่กิ่งแก้ว เทพศิริ	๑๐๐ บาท
๑๖๖. คุณพ่อวิษ-คุณแม่ยุพิน นภาวรรณ	๑๐๐ บาท
๑๖๗. คุณบรรหาร อุดคำ และคุณสุกัลญา ก่องแก้ว	๑๐๐ บาท
๑๖๘. คุณจิรนนท์ ฤงคำ และครอบครัว	๑๐๐ บาท
๑๖๙. คุณกุลดา ดาวไธสง	๑๐๐ บาท
๑๗๐. แม่ชี กรรณิการ์ สุวรรณอาภา	๑๐๐ บาท
๑๗๑. ด.ช.ทรัพย์ไพบูลย์ สายพรม	}
๑๗๒. ด.ช.ตฤณภพ เตือนดาว	
๑๗๓. พ.ต.หญิง กาบแก้ว	
๑๗๔. คุณตา-คุณยวง สุภาชนะ	๑๐๐ บาท
๑๗๕. คุณวัลย์พันธ์ ปิยะประภัสราพันธ์	๑๐๐ บาท

รวมเป็นจำนวนเงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท